

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Pfv.VI.20.845/2015/6.szám

A Kúria a dr. Ádám Erzsébet ügyvéd által képviselt felepresnek a Sipos&Moskovits Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Sipos Attila ügyvéd által képviselt I.r., II., valamint III.r. alperesek ellen kölcsön és hagyatéki tartozás megfizetése iránt a Járásbíróság előtt 4.P.20.025/2013. szám alatt megindított és másodfokon a Törvényszék 1.Pf.21.587/2014/3. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperesek részéről benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán tárgyaláson kívül meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 15 napon belül 150.000 (százötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az államnak külön felhívásra 700.000 (hétszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes, mint kölcsönadó és az M. Ingatlanlízing Projekt Kft. (később névváltozás folytán D. Eurocentral Kereskedőház Kft., majd V. Consulting Mérnöki Gépgyártó Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.), mint adós között 2001. december 27-én kölcsönszerződés jött létre. Az adós tulajdonosai B. Cs., F. K. és a jelen per I.r. alperese a szerződést mint adósok, továbbá mint készfizető kezesek és jelzálog kötelezettek írták alá és készfizető kezeséget, valamint jelzálog kötelezettséget vállalt az I.r. alperes házastársa D.-né S. É. is. A szerződés alapján a felperes 20.000.000 forintot folyósított a cégnek. Ebből az összegből a Kft. a H.-STEEL Kft-t vásárolta meg,

amelynek ügyvezetője B. Cs. volt. A felperes javára a kölcsön visszafizetése érdekében B. Cs. és F. K. ingatlanaira, továbbá az I.r. alperes és házastársa, D.-né S. É. közös vagyonát képező ingatlanokra a felperes javára 20.000.000 forint és járulékai erejéig jelzálogjog került bejegyzésre az ingatlan-nyilvántartásba.

2005. novemberben a felek a kölcsönszerződéssel kapcsolatban egyeztetést folytattak és jegyzőkönyvet írtak alá, amelyben rögzítették, hogy a fennálló tőkekövetelés 12.000.000 forint, amelynek visszafizetését az adósok 12 hónapon belül vállalták.

2010. szeptember 7-én B. Cs. levélben közölte a felperessel, hogy 12.000.000 forint pénzkölcsönből több részletben már 8.800.000 forintot megfizettek és a teljesítés igazolására kérte a felperest, amely nem történt meg. A felperes a perben 7.300.000 forint teljesítését elismerte azzal, hogy a B. Cs. által írt levél a H.-STEEL Kft. perre nem tartozó kölcsönével volt kapcsolatos.

D.-né S. É. 2011. május 21-én elhunyt. A közjegyző felhívására a felperes bejegyzett jelzálogjoga alapján 7.000.000 forint hagyatéki tartozást jelentett be. Az örökösök a követelést nem ismerték el, arra hivatkoztak, hogy az összeg már megfizetésre került, így a készfizető kezesek helytállási kötelezettsége nem áll fenn. A hagyatéki eljárásban az örökösök egyezsége kötöttek, a közjegyző a hagyatékot ennek megfelelően adta át az örökösöknek.

2012. januárjában B. Cs. is elhunyt, halála miatt a tulajdonosok kezdeményezték az adós társaság végelszámolását, amely felszámolási eljárásba fordult. Az adós társaság vagyona a felszámolási költségek fedezetére sem volt elegendő. A felperes igénybejelentéssel nem élt.

Időközben a H.-STEEL Kft.-vel szemben is felszámolási eljárás indult, ebben a felperes a B. és B. Kft. jogi képviselőjeként szerepelt a hitelezők listájában.

Az I.r. alperes 2012. augusztus 7-én ügyvéddel felkereste a felperest, amikor írásban tartozáselismerő nyilatkozatot tett, elismerte, hogy néhai házastársának hagyatékával szemben a felperesnek 7.000.000 forint tőkekövetelése áll fenn, amelynek biztosítására jelzálogjog is be van jegyezve. A megállapodásuk szerint az I.r. alperes 30 napon belül tájékoztatást ad a tartozás kiegyenlítési lehetőségéről.

A felperes keresetében 7.000.000 forint tőke, ennek 2012. január 15. napjától a kifizetésig járó törvényes késedelmi kamata, valamint a perköltség megfizetésére kérte kötelezni egyetemlegesen az alpereseket. Az I.r. alperessel szemben készfizető kezességre, a II., III.r. alperesekkel szemben pedig készfizető kezesség alapján

fennálló hagyatéki tartozásra alapította az igényét, amely ezen alperesekkel szemben a hagyatékok erejéig áll fenn. Állította, hogy az I.r. alperes a tartozást elismerő nyilatkozatát a kiskorú III.r. alperes nevében is tette, mint törvényes képviselő.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Arra hivatkoztak, hogy az I.r. alperes csak a saját nevében tett tartozáselismerő nyilatkozatot, ez azonban nem a perben érvényesített kölcsönkövetelés, hanem a H.-STEEL Kft-nek egy másik kölcsönszerződésből eredő tartozására vonatkozott. Hivatkoztak arra, hogy a perbeli követelés B. Cs. életében kiegyenlítésre került az iratokhoz csatolt 16/A/1. alatti, 2010. szeptember 7-i felperesnek írt levél szerint. Utaltak arra is, hogy a felperes az adós elleni felszámolási eljárásban a jogvesztő határidő alatt nem jelentette be a hitelezői igényét és így az alperesekkel, mint kezesekkel szemben is jogvesztést szenvedett a követelése. Az alperesek szerint a felperes az M. Kft-nek 2001. december 27-én 20.000.000 forint kölcsönt nyújtott, emellett azonban 2003. február 27-én egy magánkölcsönt adott B. Cs.-nek és 2005-ben 12.000.000 forint kölcsönt nyújtott a H.-STEEL Kft-nek. A felperes a 7.000.000 forint még fennálló követelését ezen Kft. felszámolási eljárásában már érvényesítette.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítás eredményeképpen ítéletében egyetemesen kötelezte az alpereseket, hogy az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 523. § (1) bekezdése alapján 15 napon belül fizessenek meg a felperesnek 7.000.000 forintot, annak 2012. augusztus 7. napjától a kifizetés napjáig járó, a Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamatát, valamint a perköltséget, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Ítéletében meghatározta, hogy a II., III.r. alperesek a fentiek kielégítéséért a hagyatékátadó végzésben szereplő vagyontárgyakkal felelnek az I.r. alperes özvegyi jogával terhelt, illetve megállapította, hogy ez a kötelezettség a C. Kereskedelmi és Szolgáltató Kft-ben az örökhagyó vagyoni betétjéhez fűződő összes jog és kötelezettség teljes egésze vonatkozásában fennáll.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában hivatkozott arra, hogy az I.r. alperes a Ptk. 242. § (1) bekezdése szerinti tartozáselismerő nyilatkozatot tett a kiskorú III.r. alperes nevében is, akinek a törvényes képviselője volt. Erre mutat az, hogy a felperes követelését a néhai házastársa hagyatékával szemben ismerte el. A nyilatkozattételnél jelen lévő ügyvéd is azt vallotta, hogy az I.r. alperes a gyermekei nevében is nyilatkozott. Az elsőfokú bíróság tehát megállapította, hogy az elismerő nyilatkozat kétséget kizáróan a perbeli szerződésre vonatkozott. Ezzel szemben az alpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy a követelés megfizetésre került. A B. Cs. által 2010. szeptember 7-én írt, különböző teljesítésekről szóló levél a fentiek igazolására

nem volt alkalmas. A 2005. novemberben hónapban készült jegyzőkönyv az adós és a felperes között létrejött szerződés 2003. február 27-i módosítására utal, ennek kapcsán tartalmazza azt, hogy még 12.000.000 forint tőketartozás áll fenn. Az alperesek előadásával szemben ebben a jegyzőkönyvben a H.-STEEL Kft-nek a neve elő sem fordul. Az M. Kft. akkori nevében a két tulajdonos, B. Cs. és I.r. alperes írta alá a jegyzőkönyvet egyben mint magánszemély készfizető kezesek is, és aláírta azt D.-né S. É. is, mint készfizető kezes és jelzálog kötelezett. A követelés tehát ebben az időpontban 12.000.000 forint tőke volt.

2008. február 26-án B. Cs. még úgy nyilatkozott, hogy még fennáll a felperes zálogjoggal biztosított 20.000.000 forint követeléséből 9.000.000 forint és ennek a szerződésben kikötött 11 %-os késedelmi kamatkövetelése. Az alperesek által hivatkozott 2010. szeptember 7-i iratból nem lehet megállapítani, hogy a teljesítések mikor történtek és milyen összegűek voltak, ezt az iratot B. Cs., mint a H.-STEEL Kft. ügyvezetője írta a felperesnek. Még ha megállapítható is lenne, hogy a levélben felsorolt összegek egy része a perbeli szerződés teljesítésére vonatkozott, a teljes tartozás kifizetésére ebből nem lehet következtetni, figyelemmel a 2008. februári nyilatkozatban foglaltakra.

Az elsőfokú bíróság szerint az I.r. alperes elismerése bizonyítja a 7.000.000 forint összegű tartozás fennállását és ez a rendelkezésre álló egyéb adatokkal is összhangban áll. Az egyetemleges kötelezettségre tekintettel az összepszerűség kihat a II-III.r. alperesekre is. Az alperesek ezért a Ptk. 274. § (2) bekezdése és a Ptk. 275. §-a alapján egyetemlegesen felelnek a tartozásért. A II., III.r. alperesek felelőssége a Ptk. 679. § (1) bekezdése alapján a hagyaték tárgyaival áll fenn, az örökhagyó kezesi tartozása ugyanis a Ptk. 677. § (1) bekezdés c) pontja alapján hagyatéki tartozásnak minősül.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nincs jelentősége annak, hogy a felperes bejelentette-e hitelezői igényét az adós elleni felszámolási eljárásban. Az 1/2010. (VII.30.) Polgári Jogegységi határozat szerint ugyanis a készfizető kezes ellen a jogvesztést megelőzően indított perben a készfizető kezes nem hivatkozhat arra, hogy a jogosult a követelést a főkötelezettel szemben induló felszámolási eljárásban nem érvényesítette. A főkötelezett felszámolásának közzététele 2012. november 9-én történt meg, ettől számít az 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 37. § (1) bekezdésében meghatározott 180 napos jogvesztő határidő. A felperes a fizetési meghagyást 2012. december 5-én benyújtotta, a jogvesztésre irányuló ellenkérelem így nem megalapozott.

Az alperesek kérése ellenére a H.-STEEL Kft. felszámolási eljárásával kapcsolatos iratokat a bíróság nem szerezte be, az erre

irányuló bizonyítási indítványt elutasította.

Az elsőfokú ítélet ellen mind a felperes, mind az alperesek fellebbezéssel éltek. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezéseit a tényállás kiegészítésével helybenhagyta. A másodfokú bíróság is egyetértett az elsőfokú bíróság ítéletének azon megállapításával, hogy az I.r. alperes a M. Kft. tartozása tekintetében tett a Ptk. 242. § (1) bekezdése szerinti tartozáselismerő nyilatkozatot, a kiskorú III.r. alperes nevében is, mint törvényes képviselő. A tartozás vonatkozásában tehát az alpereseknek kellett volna azt bizonyítaniuk, hogy a kölcsön már megfizetésre került. Ezt az alperesek a perben bizonyítani nem tudták. Az alperesek azzal védekeztek, hogy a felperes a különböző adósok követeléseit összekeverte és a 7.000.000 forintos követelése a H.-STEEL Kft-vel szemben állott fenn, amelyet a Kft. felszámolási eljárásában érvényesített is. A perbeli adóssal szemben követelése azonban már nem állott fenn. A törvényszék erre tekintettel beszerezte a H.-STEEL Kft. "f.a." 2014. december 3-án előterjesztett hitelezői listáját, melyből megállapította, hogy a felperes ezen Kft-vel szemben saját személyében a hitelezői listán nem szerepel. Az alperesek fellebbezésével kapcsolatban kifejtette, hogy a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján sem állapítható meg, hogy a felperes a perben olyan követelést érvényesítene, amely már megfizetésre került.

A másodfokú bíróság a felperes fellebbezését sem tartotta megalapozottnak, az abban foglaltak azonban már a felülvizsgálati eljárásnak nem tárgyai.

A jogerős ítélettel szemben az alperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet. Ebben mindkét fokú ítélet hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára való utasítását kérték. Állították, hogy a másodfokú bíróság megsértette a bizonyítási eljárásra vonatkozó jogszabályokat, emiatt a tényállás nem felel meg a valóságnak és az abból levont jogi következtetés is téves. Az alperesek szerint a másodfokú bíróság más bizonyítási eljárás folytatott le, mint amit az alperesek kértek, csak a Kft. felszámolási zárójelentését kérte be, ennek alapján tényként rögzítette, hogy a hitelezők között a felperes nem szerepelt. Ezzel szemben megállapítható, hogy valójában a hitelező B. és B. Kft. a felperes jogutódjaként, engedményezés útján jutott a követeléséhez. A felperes a perbeli követelését engedményezés útján átruházta, így érvényesítésére már nem jogosult.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A Kúria a jogerős ítéletet kizárólag a felülvizsgálati kérelem

korlátai között vizsgálta felül (Pp. 275. § (2) bek.).

Az alperesek felülvizsgálati kérelmükben az eljáró bíróságok által megállapított tényállást támadták. A Kúria a következetes gyakorlata szerint a felülvizsgálati eljárás keretében a bíróságnak a Pp. 206. §-a alapján a mérlegelési körébe tartozó kérdés általában nem vizsgálható és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. Felülmérlegelésre csak igen kivételesen, akkor kerülhet sor, ha a tényállás feltáratlan maradt, iratellenes, vagy okszerűtlen, illetve logikai ellentmondást tartalmaz. Ez a jelen ügyben nem állapítható meg. A felperes előadása következetes volt, amelyet az okirati bizonyítékok is alátámasztottak. A felperes 20.000.000 forint kölcsönt nyújtott, amelyből az alperesek által sem vitatottan 2005. novemberében 12.000.000 forint tőketartozás állott fenn. Ezt az I.r. alperes és a felesége készfizető kezesként igazolták a felperes hitelező felé az egyeztetési jegyzőkönyvben, amelyet mindkét oldal aláírt. Az alperesek alaptalanul hivatkoztak a 2010. szeptember 7-én B. Cs. ügyvezető által írt levélre, e levél ugyanis az adós részéről történő teljesítések igazolására nem alkalmas. A levél a H.-STEEL Kft. céges papírján készült, B. Cs. ügyvezető ennek a cégnek a bélyegzőjével ellátva írta alá és a levél úgy kezdődik: "Hivatkozással a korábban társaságunk számára nyújtott 12.000.000 forint összegű pénzkölcsönre az alábbi teljesítéseket tartjuk nyilván". A levélből tehát egyértelmű, hogy a levélben szereplő bármelyik Kft. is teljesített a felperes részére, ez a H.-STEEL Kft. 12.000.000 forint összegű pénzkölcsönének visszafizetését szolgálta, nem pedig a perbeli adóssal szemben fennálló kölcsönkövetelés teljesítésére vonatkozott.

Az írásban kötött és jelzálogjoggal, valamint készfizető kezességgel is megerősített perbeli kölcsönszerződéssel szemben, miután a 20.000.000 forint átadása nem volt vitatott, az alpereseknek kellett a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a perben bizonyítaniuk, hogy az összeg visszafizetése megtörtént. Ezt az alperesek a perben nem tudták bizonyítani. A felperes alappal hivatkozik a 2012. augusztus 7-én ügyvéd jelenlétében felvett jegyzőkönyvre, amelyben a hitelező és az I.r. alperes volt jelen. Az I.r. alperes néhai D.-né S. É., tehát a felesége hagyatékával szemben ismerte el a felperes felé a 7.000.000 forintos tőkekövetelés fennállását és ahogy arra az eljáró bíróságok helyesen rámutattak, értelemszerűen a III.r. alperes örökös, mint kiskorú gyermeke törvényes képviselőjeként is eljár. Alaptalan az az alperesi védekezés, hogy ez más cég tartozására vonatkozott. A nyilatkozatban a H.-STEEL Kft. neve nem fordul elő, és szerepel az okiratban a tibolddaróci telephelyre vonatkozó jelzálogjog bejegyzésre való utalás is, ami alátámasztja azt a felperesi állítást, hogy ez az M. Kft.-vel szembeni követeléssel kapcsolatos jognyilatkozat volt, hiszen annak volt fedezete az I.r. alperes és

házastársa ingatlana.

Az alperesek alaptalanul hivatkoztak az eljáró bíróságok eljárási szabálysértésére is. A jelen ügy elbírálása semmiféle összefüggésben nem áll a H.-STEEL Kft. felszámolási eljárásával és annak hitelezőivel. Ezen Kft-vel szembeni felperesi követelést, ha volt ilyen a felszámoló minősítette. Abban az esetben, ha ez a követelés az alperesek állításával egyezően elismert hitelezői igényérvényesítés volt, úgy az nyilvánvalóan nem az M. Kft-vel szemben fennálló követelés volt, hanem a felperes igazolta, hogy a felszámolás alatt álló Kft-vel szemben van érvényesíthető követelése. Az hogy ez később engedményezésre került-e a felszámolási eljárásban, a jelen ügyben nem bír jelentőséggel. Az alpereseknek a tartozáselismerő nyilatkozattal szemben a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján azt kellett volna bizonyítaniuk, hogy a 20.000.000 forintos követelésből fennálló tartozás megfizetése megtörtént, ezt a perben nem tudták bizonyítani.

Ugyancsak nincs jogi jelentősége annak, hogy a felperes az alperesekkel szemben jogerősen megítélt követeléséből a perköltségre vonatkozó követelésrészt engedményezte.

A kifejtettek alapján a felülvizsgálati kérelem nem vezetett eredményre, ezért a Kúria a jogerős ítéletet, mivel az nem jogszabálysértő a Pp. 274. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül eljárva, a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartja.

Az alperesek pervesztességükre tekintettel a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelesek megfizetni egyetemlegesen a felperesnek a felülvizsgálati eljárással felmerült perköltségét. Ennek összegét a Kúria a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése alapján, az ügyvédi munkával arányban állóan határozta meg azzal, hogy az az általános forgalmi adót is tartalmazza.

Az alperesek személyes illetékeljegyzési jogban részesültek, pervesztességükre tekintettel azonban kötelesek megfizetni külön felhívásra az államnak az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) és 15. §-a alapján a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Budapest, 2016. február 2.

Dr. Kollár Márta s.k. a tanács elnöke, Tamáné dr. Nagy Erzsébet s.k. előadó bíró, dr. Puskás Péter s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

Sz.Sz.

bírósági ügyintéző